

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΟΥ ΔΕΜΙΡ-ΙΣΣΑΡ

Στά καλά χρόνια των ενδόξων Βαλκανικών πολέμων. Ο Βράχος του Δεμίρ-Ισσάρ. Μία τολμηρή απόφασις. Ο υπέρφορος και αψημενής Παρθένιος. Ο ένθεουσιασμός του Γαβρηλίδου. Όπου μ'ες πέρνουν για... τρελλούς! Ο Ρενιέρης. — Έγώ δα τον φτιάσω!... Τό μεγαλώδες έργον. Ο κληρικός και ο βασιλεύς. Μία συγκινητική συνάντησις. Όπου άρχίζει ή δυστυχία και ή καταστροφή. Οι Βούλγαροι άνατινάζουν τον Βράχο. Η σκία του Παρθενίου κτλ. κτλ.

ΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ στά 1914, στό Σιδηρόαστρο ήταν ο Παρθένιος. Ένας ψηλός, σωματόδηξ και εύρωστος άνθρωπος, με λίγα γράμματα, γι' αυτό δέ άνοητός ήταν και πιο φουζός και άληθινός και γι' αυτό ήταν επιγραμματικός στις εκφράσεις του.

Ο Γαβρηλίδης, όταν έκαμε την περιήρημη εκείνη περιουσία στην άτελευθερωθείσα Μακεδονία — θά γράψουμε κάποτε και για αυτήν — και ήρθε και ο Δεμίρ-Ισσάρ και τον γνώρισε, έμεινε μαζί του καταγοητευμένος. Τού έκαναν ιδιαίτερα έντίποισι οι πρωτότοιμοι και ζωντανοί χαρκτηρισμοί, που έδινε.

— Πού σπουδάσες, Δεσπότη μου, τόν ρώτησεν ο Γαβρηλίδης. — Στά σοκάκια! άπήγγισεν ο Παρθένιος.

Ο Γαβρηλίδης τού ζήτησε την φωτογραφία του και για πολύν καιρό στά γραφεία του τόν είχε βάλει δίπλα στην φωτογραφία τόν δού προσόποιον, που έξαιρετικά έθαύμαζε. Τού Βίσμαρκ και τού Τρυκόπη.

Στό Δεμίρ-Ισσάρ, ύψονεται ένας μεγάλος βράχος, ύψους 150 ίσως μέτρον, καθέτος έντελός προς τό μέρος της πόλεως, στεφανωμένος επάνω με τό θρείπο ενός κάστρου. Βυζαντινού.

Στά πόδια του βράχου περνάει τό ποτάμι του Δεμίρ-Ισσάρ, και ένα χαμαρότο παμπάλαιο πέτρινο γεφύρι, ζευγώνει τις δύο όθρες του ποταμού, σάν άλογο περήφανο, που πηδάει από πάνον.

Σε μία άκρη, ζοντά στό στίτι, τού τότε Δημόζου Λούγγουρα, ύψονεται ένας πύργος Βυζαντινός, και άπέναντι ήταν ένα καφενείο που λεγόταν «Καλλιθέα».

Η τοποθεσία εκείνη έχει τόση γραφικότητα, που πολλές φορές ετήγαναι και καθόμουναι στό καφενείο μόνον και μόνον για τό άπονομήναι με τά παλιά έρεϊπια και νά ζωντανέω, με τήν φαντασία μου, τόν παλιό τους κόσμο.

Μιά μέρα ο Παρθένιος, που είχε πολλούς ώραίους ένθουσιασμούς, μου λέει:

— Τόν βλέπεις αυτόν τόν βράχο, θά τόν όνομάσω Δράκο:

- Και γιατί όχι Κένταυρο;
- Θά τόν όνομάσω Δράκο, γιατί είνε ο Δράκοντας βασιλιάς; που φυλάει εδω τά σόνορα. Και εδω από κάτω, που είνε τό καφενείο, θά χτίσω ένα Βυζαντινό ναό, και θά τόν όνομάσω Κωνσταντινο. Άγιο-Κωνσταντινο, δηλαδή...

Καθώς έκύταξα τόν βράχο που ύψουτο με τό Βυζαντινού του στέμια στην κορφή, μέγας και επιβλητικός, σάν νά επέβλεπε όλον τόν κάμπο κάτω από τό Μπουτόζοβο ως τή Γρουμαγιάν και από τό Σπάτοβο ως τις Σέρρες, μου φάνηκε σάν Δράκος πραγματικός τών παραμυθιών, που φύλαγε εκεί τά ιερά άδάρη με τάς παραδόσεις της φυλής και τά κειμήλια του γένους. Τόν είδα νά λάμπη και νά άστραποβολάη, στις τελευταίες άκτίνες του ήλιου και από τήν άκτινοβολία του νά καταλύζεται όλος ο άπέραντος και σιωπηλός, στό ήσυχο δειλινό, κάμπος της ανατολικής Μακεδονίας. Και μία ιδέα τολμηρή μου ήρθε στό μυαλό.

Γιατί νά μήν κάνουμε τόν βράχο αυτόν, έτσι όπος τόν έστησεν ή φύσις, ένα μνημείο αιώνιο τών ελληνικών θριάμβων, τρόπαιον άράνταχο τών ελληνικών νικών;

Γιατί νά μήν χαράξουμε, με γράμματα βαθεία και δυνατά, σάν τό έργο που θά συμβολίζουν, κάτι που νά θυμίζει τό έργο τών αρχόντων τό άτελευθερωτικό;

Και σκέφτηκα στη μία του μεριά νά γράψουμε τό όνομα του τότε Βασιλέως και στην άλλη του τότε Προεδρευούση.

Είπα τήν γνώμη μου αυτήν στό Παρθένιο, ο όποτος τόσο ένθουσιασάθηκε, που άνέλαβε νά πληρώσει έξ ίδιων του, όλην του έργου την άξία.

Έξήγησα τότε, δι' επιστολής και τήν άδεια του Βασιλέως, και είχα ένδοξισιόδη άπάντησι του, με συχαρητήρια για τήν ιδέα.

Δέν έμεινε πειν παρά νά βρούμε μαστόρους για τό έργον.

Σ' όσους άποτανθήκαμε, μ'ας κιντήζαν σάν τρελλούς.

Μόλις έβλεπαν τό λιγχιώδες κάδειτο του βράχου, φεύγαν χωρίς ούτε νά μ'ας άπομαρτυρήσουν καν.

Άλλοι μ'ας λέγαν λόγια που μ'ας πείραζαν και άλλοι τό έρχιζαν στό άστειο.

— Έχει άπάνω μόνον καρακάξες και κικινιέζια μπορούν νά έργασθούν!...

Κατέβηκα τότε στην Άθήνα νά βρω τεχνίτες ειδικούς, γύρσια τήν Θεσσαλονίκη και μία μέρα ο πρόην βουλευτής Λουκάς Φλαμής, που συνιστά τόν Πολυζώνη τόν Ρενιέρη, καλλιτέχνη Τηνακό, που κοσμεί τόρα τήν Άθήνα με Βυζαντινά σπατάκια, άριστο-έγγνη στά

ψηφιδωτά, άνθρωπο με γούστο και γραμμή ελληνική, γεμάτον φαντασία, πόθους και ιδανικά. Μόλις είχε κατεβή από τή Ρουμανία, έκτελον ένα μυστικό πόθο της μητρος του Λαζοβάρη, ελληνίδος Τηναζιάς, νά πάη στη Μεγαλόαρη και ν' άνόνη μία τεραστία λιμπίδα στήν εικόνα της.

Μόλις τόν είδε τόν βράχο ο Ρενιέρης, μου άπάντησε άμέσως:

- Έγώ τόν φτιάνω!
- Πρόσεξες, μελέτησες τό επικίνδυνο του έργου; τού είπα.
- Τίποτε. Θά τό φτιάσω, μου άπάντησε. Είνε μ'ά έξοχη ιδέα.
- Έξοχη αλλά ίσως νά είνε και λίγο τρελλή! Ποιητική!
- Πρέπει νά συναντηθ' ή τρέλλα ή δική σου, με τήν τρέλλα τή δική μου, για νά γίνη αυτό τό έργο και θά γίνη! Μόνον νά μου δώσετε μια προθεσμία νά ψάξω νά βρω μαστόρους, που νά μπορούν νά σκαρφάλουνον ψηλά και νά μή παθαίνον λιγγο από τό ύψος.

Σε λίγον καιρό, μ'ά σκαλωσιά, που φαινόταν από μακρυνά, σάν ίστός άράχνης, είχε κολλήσει άπάνω στον βράχο, τόν θεόρατο. Άπάνω σκαλωμένοι σάν μνημόνια, μερικόν έργατια δούλευαν δούλευαν διαρκώς.

Σε λίγους μήνες είχε σκαλισθεί τό όνομα του Βασιλέως: «Κωνσταντίνος ΙΒ'» και έτοιμαζόμαστε και για τό όνομα του «Βενιζέλου».

Κάθε γράμμα είχε ύψος 3 μέτρα! Ήταν σκαλισμένο σε βράχος δύο πιθαμών και πλάτος τριών πιθαμών.

Άπό πάνον, πρόβλεπε ανάγλυφος, ένας τεράστιος Δικέφαλος άετός, τού όποτιου η άκτίνα ήταν δεκαέξη μέτρα.

Μνημειώδες έργον δηλαδή, τό όποτιον όμως στενογόρησε κάποιον εισαγγελία, τυχαίως διεληθόνα από εκεί.

— Κύριε, ύποδοικητά, μου είπε, ξερότε πός μ'!

αυτό που κάνετε μπορείτε νά βοήθε τόν μετλά σας;

— Άπό ποιούς; Μήπως από τούς Βουλγάρους;

— Όχι, από έμάς!

— Άπό σ'ας; Ποιούς έσ'ας; τούς δικαστικούς;

— Μάλιστα. Γιατί άν πέση και σνοτωθή κανένας έργατής από έκει ψηλά, σεις θά έχετε τήν ευθύνη και ο Διοικητής του Δεμίρ-Ισσάρ άπέναντι της ελληνικής Δικαιοσύνης.

— Δηλαδή, σάν νά λέμε, τί θά κάνετε;

— Τό καθήκον μας.

— Έ, κάμτε σεις τό καθήκον σας, κι' άφήστε και μ'ας νά κάνουμε τό δικό μας.

Σάν τελειώσαν τά γράμματα και ο Δικέφαλος άετός, άπορασίσαμε τό βάρθος τών γραμμάτων νά ντυθ' όπος και τό φόντο του Δικεφάλου άετού, με μωσαϊκά χρυσά, σκαπισμένα με γυαλί, για νά μή φθιόνοναι.

Τέτοια μωσαϊκά βρισκόντουσαν μόνον στην Ιαπωνία και τήν Βενετία και για τότο τά παραγγέλαμε εκεί. Τήν ιδέα αυτήν είχε ο Ρενιέρης, και ήταν πολύν καλή, γιατί σάν έπεφτε ο ήλιος άπάνω στην επιγραφή, τά μωσαϊκά αυτά θά άναβαν και θά άστραφαν, σάν άποθούσις. Έτσι και τά γράμματα θά φαινότουσαν σάν πύρινα σ' όλο τόν κάμπο και σ' άπόστασι πολλών χιλιομέτρων.

Ο Βασιλεύς, σάν έμαθε τήν λεπτομέρεια του έργου έδειξε άπειροζαπο ένδιαφέρον.

Και μία φορά, όταν ήρθε στη Θεσσαλονίκη νά παραδώση τή σημαία, δέν ένθυμούμαι ποιού συντάγματος, ο Παρθένιος κατέβηκε για νά τόν ίδη και νά τόν χαρηγήση.

Όταν παρουσιάστηκε έμπρός στον Βασιλέα, ή πρώτη κουβέντα που τού είπεν εκείνος ήταν:

— Τί γίνεται ο βράχος;

Ο Παρθένιος έτοιμάτα τού άπάντησε:

— Τόν έχω Μεγαλειότατε μπροστά μου!

Ο Βασιλεύς συγκινήθηκε από τήν παρομοίωσι και έσκυψε και τού άρταξε τό χέρι.

— Άφησε, Δεσπότη μου νά σοϋ άσπασθ' ο χέρι.

Κι' ο Παρθένιος άπάντησε κατασυγκινημένος:

— Άφησε, Βασιλιά μου, νά σε άσπασθ', όπος θά άσπάζομουν τήν Έλλάδα!...

Κι' αγχάλιασθήκανε και φιλιόντουσαν έπι άρεκή ώρα!

Ο Παρθένιος είχε άναλυθ' σε λυγμούς και καταπαξότανε τό πρόσωπο του Βασιλέως. Έπειτα έβγαλε ένα παμπάλαιο και μεγάλης άξίας έργολιπύ που φορούσε, και παριστανε έναν δλόχρονο Δικέφαλο άετό, κατατολιόμεινο με πο-

λύπια πετράδια και τον πέρασε στο λαϊμό του βασιλιά...

Πέρασε κάμποσος καιρός από τότε κι άρχισε ή τόσο καταστρο- πική για τον τόπο πολιτική διαίρεσις. Έγώ μετατέθηκα από τόν Δεμίρ-Ισάφ στο ...Καστελλόριζο, και ό Παρθένιος Πετροβόληθη με μίρα μέσα στην Μητρόπολι, από ξαλλούς διαδηλωτάς !... Τό έργον έσταμάτησε.

Τά ψηφιδωτά δέν ήρθαν. Η σκαλιωτές έπεφταν μιά-μιά από την βροχή και τούς άνειους.

Έπειτα ήρθαν χρόνια πιο χειρότερα άκόμα. Εισέβαλαν οι Βούλγαροι. Πιάσαν τόν Παρθένιο. και με τούσες άλλες γλιάνδες, τόν έσυραν όμηρο στη Βουλγαρία όπου τόν έβασά- νισαν πολύ...

Κ' έμεινε ό βράχος μοναχός, με την τεράστια έπιγραφή του, μοναχός μ' άγριος, μέσα στους Βούλγαρους, σαν βράχος μέσα σε μιá άγριεμένη θάλασσα.

Οί Βούλγαροι τόν ριχτηκαν. Πόλεμο και τούς συμμάχους, πόλεμο με την έπιγραφή.

Κρέμασαν άνθρώπους, από τό επάνω μέρος τού βουνού, με σκι- νιά και τού έβριλαν 700 φουρνέλλα, για να χαλάσουν την έπι- γραφή του ! Δύο-τρεις Βούλγαροι σκοτώθηκαν από τά κοτρώνια που τινάξαν τά φουρνέλλα ! Σάν ειδανε πού δέν τού κáναι τίποτε τόν άρχισαν με τό κανόνι.

Τώρα, καθώς μου λέν, από τό μέγα, τό μυστηριώδες έκεινο έργον τού Ρενιέρη, τίποτε δέν έμεινε, παρά ψηλά επάνω ό σταυρός τού στέμματος τού Δικεφάλου άετού !...

Πάει και τό μνημείο αυτό μαζί με τά τόσα δεινά μας...

"Ένα βράδυ, στα 1918, καθώς καθόμουνα στη Πλατεία της Έ- λευθερίας, στη Θεσσαλονίκη, είδα μια σιά να γλυτοτράη στο σκοτάδι.

— Δέν σού φάνηκε, σαν τόν Παρθένιο, αυτός πού πέρασε ; Εί- πα στον σύντροφό μου.

— Ά, υπά, μου λέει, ό Παρθένιος εινε μεγαλοπρεπής στο πα- ράστημα κι'έκεινος πού πέρασε εινε σαν τσακιμενος...

Μολαταύτα έτρεξα άμέσως προς τόν μαύρον ίσσιο και φώναξα :

— Παρθένιο ! Τό φάντασμα τού Παρθενίου, στάθηκε.

— Σ' έλσι Σεβασμιώτατε ;

— Έγώ !

"Άλλοιμονο ! Δέν ήταν έκεινος. Δέν ήταν ό Παρ- θένιος πού ήξερα !...Μιά τσακιμενή σιά τού Παρ- θενίου ήτανε. "Αγνώριστο !... "Αδύνατος, Συγκλητικό φανόμενο.

— Τι με κυττάς, μου λέει, έτσι με κατηντήσανε οι Βούλγαροι.

— Τι νέα από τό Δεμίρ-Ισάφ, τού λέω !

— Πάει ό βράχος, μου άπάντησε, με μιá βραχνη φωνή, σαν να τόν έπινγαν.

— Δέν πειράζει, θά τόν ξανακιάσουμε ! Σ'υ να είσαι καλά !

— Τώρα ...εινε πειά άργά. Πάει...πάει ό βράχος ! Και σάβη και μου λέει πιο κοντά :

— Και τώρα ... Πάει και ό Παρθένιος !...

Και πήγε...

Σε λίγο καιρό έμαθα ότι έβρισσε μιá νύχτα στο Δεμίρ-Ισάφ !...

"Από αυτόν δέν έμεινε, παρά ένας μαρμαρίνος σταυρός, στον τάφο του, όπως από τόν βράχο, ό μαρμαρίνος σταυρός τού Δικεφάλου άετού.

"Άλλος σταυρός αυτός, σε άλλο είδους μνημα !... Στάμ. Σταμχιτιού

ΤΟ ΑΣΧΗΜΟΤΕΡΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΜΠΥΦΦΟΝ

"Ο περίφημος Γάλλος φυσιολόγος τού 18ου αιώνος Μπυφφόν, ήταν ένας άπ' τούς πιο πνευματώδεις άνθρώπους της Γαλλίας. Έσατίριζε άλύπτη όχι μόνο τούς άλλους, αλλά και τόν ίδιο τόν έαυτό του.

"Ο Μπυφφόν είχε ένα μονοζωπαίδι, πού τό ελάτρευε σε άφάντα- στον βαθμό. Αυστηρός όμοιο τού παιδι τόν αυτό ήταν τρομακικά άσχημο και ό Μπυφφόν στενοχωριόταν ύπερβολικά για την άσχη- μια του.

Μιά μέρα ό κόρης ντέ Ριββαρόλ, ένας άπ' τούς στενωτέρους φί- λους τού Μπυφφόν, τού μιλώσε για τόν γιού του, και τού έξεθείαζε τά σάνια χαρισμάτά του, ύποφεύγοντας φυσικά να τού κáνη λόγο για την άσχημια του.

— Τι τά θέλεις, Ριββαρόλ ! ειπε τότε μελαγχολικά ό Μπυφφόν. Παρ' όλα τά χαρισμάτά τού τού παιδι αυτό εινε τό άσχημοτερόν... άπ' όλα μου τά έργα !...

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

"Η κυρία στη μοντέρνα μαγειρίσσα: — Τό Σάββατο έχομε χορό στο σπίτι. Νά ιδούμε πώς θά τά καταφέρεις ; — Μήν άνησυχήτε, κυρία. Ξέρω όλους τούς χορούς !

ΕΞΟΥΛΙΖΟΝΤΑΣ ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΕΣ

"Η μονομαχίες στη Γαλλία. Μιά άυστηρή διαταγή. Πρό τού δικαστηρίου. Η εύγενής κυρία πού ζητει να μονομαχήσει με τόν αντίπαλο τού γιου της. Δυό χιματηρές μονομαχίες στη Πρωσία. "Ο προεβληθείς μνηστήρ. Η άρξια μνηστήρ πού με- ταμριζέται σε άξιωματικό, μονομαχεί και τραυματίζεται. Η αυτοκτονία τού αντίπαλου της. Μονομαχία καλλιτεχνίδων.

Στις άρχές τού 17ου αιώνος, ή Γαλλική Κυβέρνησις θέλοντας να καταπολεμήση την έπιδημία τών μονομαχιών, πού άπειλούσε να ξεκληρίση όλους τούς άπογονους τών εύγενικών οίκων της χώρας, είχαν εκδόσει μιá διαταγή, διά της οποίας άπγορευέτο επί ποινη φυλάκισις τό ίπποτικό αυτό έθιμο.

Παρά την άστυρότητα της διαταγής, έντιμους, ένας νεαρός ά- ριστοκράτης, ό κ. ντέ Λανζάκ, λογομάχησε μιá μέρα με τόν κόμητα ντέ Ρουά και τόν προκάλεσε σε μονομαχία. Πριν γίνη όμως ή μονο- μαχία, κάποιος κατέθεσε τό γεγονός στις άρχές, και οι δυό αντί- παλοι, ως Στρατιωτικοί, συνελήφθησαν και παρετέμθησαν στο Ά- νατότο Στρατιωτικό Συμβούλιο για να διασθούν. Τό Δικαστήριο, λαβόν υπ' όψει τον την άριστοκρατική καταγωγή τών δυό νέων, δέν θέλησε να φανή και πολύ άστυρό εναντίον τους. Και κατά την διάρκεια της δίτης έπροσπάθησε να τους συμφιλίωσθ. "Επειδή όμως άπέδειξη συγχρόνος ότι ό προκάλεσε εις μονομαχίαν ήταν ό ντέ Λανζάκ, τόν κατέδικασε άπ' ενός στο να ζήτηση συγγνώμη από τόν αντίπαλό του, και άπ' έτέρου σε φυλάκισθ έξη μηνών.

"Η μητέρα τού καταδικασθέντος, κνοία ντέ Λανζάκ, μόλις έπληρο- φορήθη την άπόφασι τού Στρατιωτικού Συμβουλίου έστειλε στον άν- τίπαλο τού γιου της, τόν ντέ Ρουά τό εξής μιλιέτο :

"Μάθετε, κύριε κόμη, ότι ή γυναίκες της γενιάς μου, όταν προσβληθούν, εινε σε θέση ν' άντιμετωπισούν και τόν γενναί- τερο άνδρα ! Πολύ περισσότερο δέν λογαριάζουν τούς άνδρες πού εινε τσόν δειλοί και άνανδροι, ώστε, όταν βρεθούν μπρος σ' έναν κίνδυνο, χέχουν να όχνηρωθούν πίσω από δικαστάς, στρατηγούς και στρατάρχους για να γλυ- τώσουν τό εύτελες σαρκίον τους.

Γι' αυτόν τόν λόγο, θά σάς περιμένο άπόψε τό βράδυ, στις έννεία, στην Πλατεία της Βασιλείσης όπου και θά σάς δώσω ένα μάθημα τιμής... Δέν ύ- πογράφω γνωρίζετε τόν γραφικό μου χαρακτήρα...

"Ο ντέ Ρουά, όταν έλαβε τό γράμμα αυτό, βρέ- θηκε σε πολύ δύσκολη θέση. Δέν μπορούσε, φυσικά, να πάη να μονομαχήσει με μιá γυναίκα... Άναγέρθηκε λοιπόν στον βασιλιά, και ή βαρβαρία μητέρα κατε- δικιάσθη σε έξορία.

Καιά τόν Νοέμβριο τού 1834, έπρόκειτο, να τε- λεσθούν στη Πρωσία οι γάμοι τού βαρόνου φόν Τροτμανδόρφ με μιá θελκτικιάταή πολωνίδα, την κόμισσα Λοδοίσκα ντέ Ρ... χήρα ενός στρατιγού.

Την παραμονή όμως της ημέρας πού εινε ορισθεί για τό γάμο, κάποιος άλλος εύγενής, ό βαρόνος φόν Ρότ, έδωμο- σίτισεν έναν λιβέλλο εναντίον τού φόν Τροτμανδόρφ με τόν σκοπό να τόν γελιοποιήση στα μάτια της μνηστής του, να μεταώση τόν γάμο, και να παντρευθή αυτός την όραια πολωνίδα.

"Ο προσβληθείς μνηστήρ έπροσκάλεσε, φυσικά, σε μονομαχία τόν ύβριστή του. Σύμφωνα όμως με τά έθιμα της εποχής, ό Ρότ άντιπροσώπευθη στο πεδίο της τιμής από κάποιον φίλο του, ό όποιος άνέλαβε να μονομαχήση αντί αυτού. "Ο φίλος τού Ρότ ήταν δεινός ύφορμάχος, και έφόνησε τόν Τροτμανδόρφ. Τότε ό νεαρός άξιωματικός, πού είχε χρησιμοποιήσει ως μάγιστρο τού φρονεθέντος, έπρο- χώρησε προς τόν Ρότ, με τό σπαθί στο χέρι και τόν έπροκάλεσε να μονομαχήση μαζί του, αν δέν ήθελε να χαρακτηρησθή ως δειλός. "Ο Ρότ, θέλοντας και μη, αναγκάσθηκε να δεχθή και την νέα αυτή πρόσκληση. Σιφούκτισε λοιπόν και μετά τις πρώτες σπαθίες κα- τώρθωσε να τραυματίση θανάσιμος τόν νεαρό τόν αντίπαλο. Φαντά- ζεσθε, όμως, την κατάληξη τού, όταν άνεγγώρισε στο πρόσωπο τού αντίπαλου του, την ίδια την Λοδοίσκα, ή οποία είχε μεταμ- φιεσθή σε άξιωματικό, για να μπορέση να εκδιχθή προσωπικώς τόν ύβριστή τού άραβωνιαστικού της !...

"Ο Ρότ έταράχθηκε τόσο από την τρομερή αυτή άποκάλυψη, ό- στε, χωρίς να χάση στιγμή, διεπέρασε με τό ξίφος του τό στήθος του κ' έπεσε νεκρός !

"Ο Ταλλεμιάν ντέ Ρεώ διμυρίζεται και τό εξής καταληκτικό ά- νέκδοτο :

"Η περίφημος ήθοποιός Μπωπερ τσακώθηκε, κάποτε, κατά την διάρκεια μιás πρόβας, επάνω στη σσηνή, με μιá νεαρά ήθοποιο.

Και, καθώς βρισκόταν σε έξαλλη κατάσταση, άρπάξε ένα σπαθί από μιá πανοπλία πού ήταν κρεμασμένη κάπου εκεί, και όρμησεν εναντίον της αντίπαλου της. "Η νεαρά ήθοποιός έσπευσε να την μι- μηθή, κι έτσι, σε λίγο, ή δυό γυναίκες άρχισαν να ύφορμάων με μανία... Τέλος ή Μπωπερ, μ' έναν έπιδέξιο διαψευσμό, κατώρθωσε να τραυματίση την αντίπαλό της στο λαϊμό. Θά την έφόνησε δέ, άσφαλός, αν δέν έπρολάβαν να την συγκρατήσουν οι παρενυ- σόμενοι στη σσηνή ήθοποιοί.

